

Міністерство освіти і науки України
Мукачівського державного університету
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
Сопотська Вища Школа (Польща)
Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в
публічному адмініструванні у Братиславі (Словаччина)
Хмельницький національний університет
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Черкаський державний технічний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Уманський національний університет садівництва
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**24 жовтня 2024 року
Мукачево**

**The Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Federation of Professional Accountants and Auditors of Ukraine
Sopot Graduate School (Poland)
State Higher Technical-Economic School named after. Bronislaw
Markevich in Yaroslavl (Poland)
Higher School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava (Slovakia)
Khmelnyskyi National University
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
Cherkasy State Technological University
Lviv University of Trade and Economics
Uman National University of Horticulture
Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy
VGGO "Union of Auditors of Ukraine"
Audit company of Varianta Ltd**

**“URGENT PROBLEMS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL PROCESS
IN THE MANAGEMENT OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY “**

**OF THE XII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL INTERNET - CONFERENCE**

**October 24, 2024
Mukachevo**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XII Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 24 жовтня 2024 р., м. Мукачево. – 394 с.

У збірнику подано матеріали досліджень, виголошених на XII Міжнародній науково-практичної інтернет – інтернет конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», що була проведена кафедрою обліку і оподаткування та маркетингу Мукачівського державного університету у жовтні 2024 року. У публікаціях розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Для науковців, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх, хто цікавиться актуальними проблемами і перспективами розвитку обліку, оподаткування, контролю, аналізу, аудиту, фінансами, маркетингом, економічним розвитком регіону та професійною освітою як інструментом соціально-економічним розвитком регіону.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 8 від 28 жовтня 2024 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 5 від 30 жовтня 2024 р.)

Іваненко Є.О., Головачко В.М.	51
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	
Караван М.О., Лаврова-Манзенко О.О.	54
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЯК АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ	
Кельман Б.С.	56
ВЗАЄМОДІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ	
Коневич Т.В., Головачко В.М.	58
МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА	
Коржев І.В., Дворська А.Д.	60
ЕКОНОМІЧНИЙ КОНТРОЛЬ: ПРЕДМЕТ І МЕТОД	
Костогриз В.Г., Сергієнко Б.О.	62
ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ПОДАТКОВА ОПТИМІЗАЦІЯ	
Костогриз В.Г., Товстолес О.Ю.	64
ОПОДАТКУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ	
Крочок Л.І.	66
ЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СУДЖЕННЯ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ	
Кручак Л.В., Ліба Н.С., Кадар Ю.	68
АУДИТ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Крочак О.І., Мельниченко М.В., Крочак Є.І.	70
НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОБЛІКУ МШП	
Кузьмін Т.Л., Бриндзей Б.С., Надрага А.І.	72
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО АУТСОРСИНГУ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ	
Кучеренко Т.Є.	74
ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ І ВИЗНАННЯ ВИТРАТ ЗВІТНОГО ПЕРІОДУ	
Лаврова-Манзенко О.О.	76
ІННОВАЦІЇ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ АГРОХОЛДИНГІВ	
Лаврова-Манзенко О.О., Саранюк О.С.	78
ПОДАТКОВЕ НАВАНТАЖЕННЯ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ	
Ланьо М.Р., Максименко Д.В.	80
АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	
Левандівський О.Т., Григорів О.О., Корж С.Р.	82
ПОДАТКОВА АМНІСТІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ	
Ліба Н.С., Панченко О.Д., Мацалак М.	84
БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТОМ ГОСПОДАРЮВАННЯ	
Макарська М.В.	87
ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В ЧАСТИНІ РОЗРАХУНКІВ З КОНТРАГЕНТАМИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	

%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D0%B0%D0%BC%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%96%D1%8F

2. Проект Закону про амністію. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/bills/proekt-zakonu-pro-amnistiyu-u-2024-rotsi-u-zvyazku-z-viyskovoyu-agresieyu-rosiyskoi-federatsii-dlya-uchasti-u-zakhisti-suverenitetu-i-derzhavnoi-tsilisnosti-ukraini>

3. Прогноз України на 2025-2027 роки. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=428b492a-6d7c-438097c778ccb7f4a1fa&title=PrognozEkonomichnogoISotsialnogoRozvitkuUkrainiNa2025-2027-Roki>

4. Податкова амністія в Україні. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://eu4pfm.com.ua/interviews/european-integration-in-taxation-tax-changes-required-from-ukraine-to-comply-with-eu-legal-acts-on-taxation/>

5. Податкова амністія в Україні. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/en/news/uriad-zatverdyyv-natsionalnu-stratehiu-dokhodiv-20242030>

Ліба Н.С.,

д-р екон. наук, , професор, професор кафедри
обліку і оподаткування та маркетингу,

Панченко О.Д.,

страший викладач кафедри професійної освіти та інженерії,

Мацалак М.

здобувач вищої освіти ОС «Магістр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Мукачівського державного університету

БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТОМ ГОСПОДАРЮВАННЯ

В умовах сучасного бізнесу підприємство стикається з різноманітним впливом факторів, які можуть бути пов'язані як із зовнішнім, так і внутрішнім середовищем, та викликати як позитивні, так і негативні наслідки для операційної діяльності. Фінансова стабільність визначається як одна з ключових характеристик підприємства, відображаючи рівень раціональності управління та ступінь залежності від кредиторів і інвесторів. Таким чином, прагнення до досягнення фінансової стабільності стає важливим завданням для підприємства в Україні.

Для досягнення цієї мети підприємство повинно використовувати сучасні технології управління. Однією з таких технологій є бюджетування, яке вчені вважають перспективним інструментом управління будь-яким суб'єктом господарювання.

Бюджетування включає у себе не тільки планування, облік і контроль, а й охоплює інші етапи процесу управління, такі як постановки цілей, виконання,

стимулювання, мотивація, аналіз, формування управлінського впливу і коригування планів або виконання дій. Для забезпечення дієвості управління підприємством необхідно, щоб бюджетування проходило через усі етапи процесу управління [3, с. 179]. Н.І. Рудик також наголошує, що бюджетування – це управлінська технологія, яка покликана забезпечити виконання стратегічних цілей підприємства за допомогою розроблення і виконання бюджетів як за структурними підрозділами (центрами відповідальності), так і загалом на підприємстві з позиції збалансованості надходжень та видатків, доходів і витрат, активів та пасивів. Бюджетування є інтегруючим процесом, який дає змогу підвищити якість та оперативність прийняття рішень, максимізувати очікуваний результат і контролювати ризики господарської діяльності, визначати ефективність бізнес-напрямів і структурних одиниць та планувати діяльність господарюючих суб'єктів на поточні періоди й перспективу [2, с. 393].

Таким чином, можна виділити завдання, які повинні виконувати система бюджетування на підприємстві:

1. Виконання стратегічних цілей та інформаційних потреб.
2. Планування діяльності.
3. Інформаційні підтримка фінансового стану для інвесторів.
4. Формування інформаційної бази для управління проектами.
5. Контроль фінансових ресурсів підприємства.
6. Контроль виконання статей бюджету та стимулювання працівників для цього.
7. Аналіз майбутньої прибутковості з урахуванням реалізації різних «сценаріїв».

У процесі бюджетування може виникнути ситуація, коли вхідні дані змінюються і фактичні дані вже апіорі будуть значно відрізнятися від запланованих.

Таким чином, організація бюджетування дає змогу системно підходити до управління підприємством з урахуванням діяльності всіх підрозділів, раціонально використовувати ресурси та більш ефективно управляти фінансовими ресурсами. Як зазначає Н.І. Рудик, процес бюджетування включає у себе формування головних завдань, які окреслили у процесі складання плану; оцінку потрібного обсягу ресурсів (як фінансових, так і нефінансових); ідентифікацію та кількісне вимірювання процесів, необхідних для виконання поставлених цілей; розподіл ресурсів, необхідних для досягнення зазначених цілей [2, с. 394].

У світовій практиці бюджетування визнано однією з найбільш ефективних управлінських технологій у системі менеджменту. Його головна мета полягає в підвищенні ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства шляхом цільової орієнтації та координації всіх подій, пов'язаних з обіговим капіталом та його джерелами, а також в підвищенні гнучкості функціонування підприємства в умовах трансформації економічної системи.

Ефективна система бюджетування на підприємстві забезпечує наступне:

- надає керівництву та інвесторам можливість відстежувати стан справ в різних підрозділах та загальний розвиток бізнесу;
 - забезпечує ефективне керування не лише окремими бізнес-одиницями, але й взаємодію різних видів діяльності;
 - надає чіткі критерії для оцінки продуктивності менеджерів;
 - дозволяє перевірити досяжність поставлених цілей та знайти ефективні шляхи їхньої реалізації;
- оптимізує розподіл обмежених ресурсів, забезпечуючи їх раціональне використання;- узгоджує діяльність всіх структурних підрозділів підприємства для досягнення загальних цілей;
- підвищує мотивацію працівників для досягнення планових показників;- дозволяє оцінити відповідність між запланованими та фактичними результатами роботи наприкінці фінансового періоду.

Поміж позитивними аспектами системи бюджетування існують і недоліки, зокрема, складність процесу, який може бути не зрозумілим для багатьох менеджерів.

Також можуть виникати труднощі у виконанні планів та передачі інформації від керівництва до лінійних працівників, що може призводити до демотивації команди [1].

Отже, бюджетування є інструментом управління підприємницькою діяльністю, що сприяє підвищенню ефективності управління фінансовими ресурсами, забезпечує стабільний розвиток та досягнення стратегічних цілей.

Список використаних джерел:

1. Коробка С. В. Бюджетування як ключовий аспект контролінгу діяльності підприємства. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління, (12). <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-04-02>.
2. Рудик Н.І. Розвиток бюджетування як маркетингової управлінської технології. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Вип. 21. С. 392–395.
3. Фісуненко П.А. Роль бюджету та процесу бюджетування в управлінні підприємством. Молодий вчений. 2016. № 5. С. 178–181.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>